

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 14 August st. v.
26 August st. n.

Va esi joi'a și duminică'a.

Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 61.

ANUL XVI.

1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

6/880.

Societatea pentru fondu de teatru român.

Adunarea generală a Societății pentru fondu de teatru român, conform concludului adusu în adunarea generală din anul trecut, se va ține în orașul **Sibiu** la 19 și 20 septembrie an. c. st. nou, cu următoarea

PROGRAMA:

Țiu'a prima, 19 septembrie.

- 1) Președintele va deschide adunarea la 10 ore înainte de mișdiadi, în localitatea ce va fi destinată pentru ședințele adunării generale.
- 2) După deschidere se vor alege doi secretari ad hoc.
- 3) Se va alege o comisiune de 5 membri, la care se vor înscrie acei onorab. domni cari vor voi a deveni membrii Societății, dându oferte în bani seu în obliğațiuni conform statutelor, precum și pentru a primi tacele dela membrii de pâna acum.
- 4) Secretariul Societății va da cetire raportului comitetului despre lucrările acestuia dela ultim'a adunare generală, și se va luă concludu asupra raportului.
- 5) Cassariul Societății va ceti raportul despre starea casei și peste totu despre membri și averea totală a Societății.
- 6) Se va alege o comisiune de 5 membrii pentru cercetarea raportului cassarului.
- 7) Se va alege o comisiune de 5 membrii, la care se vor aretă propunerile, ce s'aru face spre innaintarea scopului Societății.
- 8) Se vor ține discursuri corespunșetore scopului Societății și aretate mai întâiu comitetului centralu.
- 9) Președintele va închide ședinț'a.

Țiu'a a două'a, 20 septembrie.

- 1) Deschidându ședinț'a președintele, se va ceti și verifică procesul verbalu al ședinței trecute.
- 2) Comisiunea alăsa pentru înscriere de membrii și primire de tace și oferte, va face raportul seu și se va luă concludsiunea necesară.
- 3) Comisiunea alăsa pentru esaminarea raportului cassariului va raportă despre acesta și se va luă concludsiune asupra raportului.
- 4) Comisiunea alăsa pentru propuneri, va raportă despre aceste și se vor luă concludsiunile necesare.
- 5) Se va decide locul și timpul adunării generale viitoare.
- 6) Se va alege o comisiune pentru verificarea procesului verbalu al ședinței.

7) Președintele va închide adunarea.
Budapesta 21 august 1880.

În numele comitetului:

Iosif Vulcanu
secretaru.

V. Babesiu
v.-presiedinte.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

Varvara aice fu cuprinsa de somnu și faci'a dragalașă se presintă înaintea lui Pascal cu tôte încântările sale. Atât de placuta eră dâns'a, adâncita astfel în somnu ușoru, încât Pascal remase suprinsu.

Damele se detersa jos la Dijon. El se despartii cu regretu de ele, dintre cari în un'a admiră apetitul bunu, ier în cealalta vedea esprimata rar'a armonia a farmecului și grației femeiesci.

Faci'a de tiner'a miss, afara de acêst'a, dânsul simți o deosebita simpatia. Ea sciea abiă observata se multiamăseca atât de grațiosu, deca, în urmarea dorinței bețrânei, i ajută să închida seu deschida ferest'a.

Dar bețrân'a parea a se bucură fôrte, că în fine pôte să se cobore. Ea faci' cu destula claritate de înțelesu lui Pascal, că dânsul nu și-a pusu piciorole în locu bunu, că ori cum a conturbat'o în deplin'a ei comoditate.

— Curiôsa dama, — cugetă Pascal, când la Dijon lady se cobori, și veșu departându-se spre bufetu figur'a ei osôsa.

Partea ulterioăra a caletoriei a decursu monoton. După mișdiadi el se presintă la penitenciarul din Vienne, după ce primi pentru acêsta imputernicirea trebuincșosa dela judecatoria.

De și eră deprinsu cu asemenea scene durerose, totusi întră cu adâncă emoțiune în cell'a Ismerie-ei, și adânc petruncsu strînse mân'a amiceei sale, pe care înainte de câțiva ani a lasat'o în niște condițiuni atât de liniscite și indestulitore.

Ismerie nu eră debelata și nu primi cu vaete pe Pascal de Guerras. Sosirea aperatorului ei parea că o încuragiă.

— Ai vinitu, iubite Pascal! — dișe ea, și i strînse mân'a cu recunoscintiă. Deca cineva pôte să-mi faciă bucuria în momentul acesta, tu esti acela.

Ea nu se plânse și nici nu-si esprimă multiamit'a. Povesti simplu nenorocirea sa, așă precum s'a întemplat.

Pascal ascultă cu atențiune și serios relatarea Ismerie-ei, și nu-si putu ascunde, că va fi greu a face lumina în acêsta istoria misterioăsa, mai ales, pentru că

hotarirea nenorocita a Ismerie-ei d'a nu descoperi lui Forster furtul, se 'ntorcea cu mare probabilitate în contra ei.

Terminul desbaterii la curtea cu jurati era deja binisoru aprópe, și Pascal avea trebuința de tota diligența și de tota activitatea sa, ca să se presinte înaintea baronului bine pregătit și adunându toate datele aperiării.

Dorința lui cea mai ardentă era d'a mântui pe Ismerie din pericolul amenințatoru, de aceea studiă din firu în peru toate amenunțele procesului, locul unde s'a sevărșitu crim'a, și factorii materiali și morali cari figurau în procesu.

De când vedu pe Ismerie, și o auđi cât de curagios și sincer vorbește d'ns'a, regretă, că macaru pe unu momentu lasă a se furisă în anim'a lui banuieł'a față de acésta sermana femeia.

Din penitenciaru d'nsul se duse în fabric'a de sticla.

Forster primi pe Pascal și cu ocaziunea acésta cu acea recela, cu care se portă față de el și mai de multu; căci Pascal nici acuma nu avea înca nume și astfel nu câștigă multa stima pentru cas'a lui.

— Ai vinitu pentru ca să aperi pe acea nefericita femeia? — întrebă cu superbia Forster; credu, că ai fi pututu renunța cu anima liniscita la acésta încercare, care nu multu va înnlță prestigiul teu.

— Boldul iubirii și al dreptății m'a adusu aici, — respunse Pascal cu focu. La persón'a mea în acestu procesu cugetu cât de puțin.

— Ai facutu pré bine, Pascal! — diše Sabine, care intră tocmai în momentu acesta.

Acésta voce placuta și atât de bine cunoscuta facu impresiune adâncă asupra lui Pascal, i revocă în memoria acele timpuri, când lângă Sabine privia cu speranțe delicate în viitoru.

Ce fel, nu s'a vindecatu el ore deplinu? Ore acel timpu îndelungatu, care a trecut din momentu acela în care Sabine i-a dișu: „Numai unu omu avutu va fi barbatul meu“ nu i-a procuratu linisce sufletului de uitare?

Ore departarea, tacerea completa, siguranța amara nu i-a stinsu simțemintele?

El și-a dișu nu odata sinceru și fără lauda, că a esilat din anim'a sa simțemintul refusat.

Și ieta, cea d'antăia vibrare a sonului curatu ca cristalul i-a cutremuratu linisce.

Pascal se rentorse palitu, și salută pe Sabine cu respectu și cu acea confusiune dragalașă, care șede atât de bine unor tineri simpatici, deca afara de acésta nu pré sânt neghiobi.

Sabine se bucură de acésta devoțiune plina de confusiune, și primi cu surisu pe tinerul. În spiritul ei se ivi acea ideia, că ce pecatu deca unu tineru cu unu esterioru atât de placutu, nu dispune de avere de ajunsu, ca dorințele lui să se póta realiză în tota privința.

Ea își întinse mân'a lui Pascal fără cea mai mica confusiune.

— Tu ai ostenitu pân' aici în caus'a Ismerie-ei? ... Tu totdeuna esti acel bravu Pascal, pe care te-am cunoscutu odinioara.

Pascal nu se așteptă la o astfel de întimpinare; el nu speră s'auđă cuvintele aceste! ... Înse ore avutu-a el dreptul să spere dela Sabine ori și ce?

Sabine continuă cu ușoretate:

— Nisuieste, iubite Pascal, a mântui pe mam'a buneii și micii Juliette! Tu, deca nu me înșelu, esti nașul acelei fetițe, care are datin'a să vorbeșca despre tine cu o alipire copilaréșca atât de petrunđetóre.

— Voiu nisui, Sabine, și speru, că nisuintțele mele vor fi încoronate de succesu.

(Va urmá.)

C e e n o u ?

Domnul României a fost numitu de cătra Maj. Sa cu ocaziunea petrecerii sale la Ischl, șefu onoraru al regimentului de infanteria c. r. nr. 6, care se recruteza în ținutul orașului sêrbescu Neoplauta.

Anecdota despre principele Carol. Unu român din Viena a împartașitu diuariului „N. fr. Presse“ următoarea istoriara, petrecuta la 1866, când principele Carol se duse antăia-óra în Români'a. La svaluirea ministrului Bratianu, care petrecu pe principele de Hohenzollern în nou'a sa patria, principele Carol a pastratu la Viena celu mai strinsu incognitu. Spre a evită ori ce descoperire, la dorința ministrului, n'a trasu la otelu, ci la cas'a unui comerciantu de acolo. Dl Bratianu introduse la acea familia pe viitorul principe sub numele de Lehmann, commis-voyageur din Germani'a. Comerciantul, unu barbatu zelosu în afacerile sale, se bucură foarte auđindu, că dl Lehmann calatoresce spre Români'a, și își propuse a-si câștigă pe junele simpaticu de agentu pentru țerile din resaritu. Când Lehmann parasi Viena înca nu se putu încheia învoiela între el și comerciantul, ceea ce pe acesta îl cam superă. Dar ce mare fu mirarea comerciantului, când mai târđiu mergendu la Bucuresci, și cerendu audiența la Domnitorul, recunoscu în acesta pe fostul Lehmann? „E bine, i diše principele, nu vom încheia acuma vr'unu negoiu?“ Astadi acelu comerciantu în Viena e „liferantu al curții princiare române“.

Curtea în Budapesta va veni numai cu 1—2 dije înainte de deschiderea delegațiunilor, și va petrece acolo 8—10 dije, dupa cari va merge la Gödöllő unde va petrece cinci septemâni. Sesonul de vênătóre de vulpi are să fia anul acesta foarte interesantu; se diče că va vini și principele Ludovic de Bavari'a. Moștenitorul de tronul Rudolf se aștepta pe începutul lui octombre la Gödöllő, și archiduceșsa Gizella va cercetă acolo pe parinții sei.

Cătra onorabil'a inteligința româna din Oradea-mare! Simțindu-se necesitatea d'a continuă pasii întreprinsi pentru realisarca ideii d'a înființa aici în Oradea-mare o școla pentru creșterea de fete române, și manifestându-se parerea, ca în privința acésta să ia inițiativ'a românii din Oradea-mare, subscrișii avemu onorea d'a invită onorab. noastră inteligința la o consvaluire, care se va ținé la 28 l. c. st. n. dupa miédadi la 5 ore în sal'a mica a otelului „Arborele verde“. Oradea-mare 24 aug. 1880. *Teodor Kőváry, Simeon Bica, Nicolau Zigre, Iosif Vulcanu.*

Sciri personale. Pr. Ssa Mihaiu Pavelu, episcopul dieceșei oradane, a plecatu sâmbeta la moși'a sa Slatina în Maramureșu, unde va petrece câteva dije. — *Dl George Szerb*, deputatu dietalu, a petrecutu sâmbela în orașul nostru. — *Dl dr. A. P. Alexi*, precum cetimu în „Gaz. Tr.“, a fost primitu în 5 august în audiența de cătra Domnitorul Carol la Sinaia, presintându-i unu esemplaru elegantu adjustatu din „Resbeul orientalu“; în totu timpul audienței, principele a fost foarte afabilu. — Pr. Ssa Ioan Metianu, episcopul Aradului, precum cetimu în „Telegr. Român“ a subșternutu la ministeriu rugarea de a fi înaintatu la demnitatea de „baronu“ pe bas'a ordinului „Corónei de feru“ primitu mai de multu. — *Dl Parteniu Cosma*, deputatu dietalu, venindu cu famili'a sa dela Sibiu luni p'aice, mercuri a plecatu în cercul seu electoralu la Beiușu.

Dl I. D. Ionescu, simpaticul nostru artista, precum cetimu în „Românul“, formându o mica trupa de actori români bine alesi, va plecá în curendu în Transilvani'a ca să dea în orașele de acolo represințațiuni teatrale și apoi va face o escursiune prin Bucovina și prin Banatu totu în acelasi scopu.

Iridentistii din Triest cu ocasiunea jubileului regelui au facutu demonstrațiuni in contra Austriei; ei au tiparitu versuri și ilustrațiuni revoluționare și le-au scamotoțat pe mesele de prânțitu ale austriacilor, ier nóp-țea au aprinsu petarde. Cercările polițiale pân'acuma n'au produsu nici unu rezultat.

Epilogu la afacerea Seemann. Precum se scie, I. Lieszkovszky, care provocase la duelu pe Seemann, fu declarat necapabilu de duelu. În urmarea actelor pe cari se ntemeică acea sentința, direcțiunea financiara a ordonat in contra lui cercetare disciplinara. Resultatul acesteia fu, că Lieszkovszky fu redicatu din postul seu, și sentința s'a adusu la cunoscința ministrului de finanțe, care a luat actul. Bietul Lieszkovszky a apelatu de nou, și actele s'au subșternutu la ministeriu.

Academiile de drepturi ale confesiunilor nu se vor desființă. Amu scrisu și noi, că ministrul de culte s'a adresatu cătra confesiuni, deca n'ar voi să se sisteze academiile lor, cari nu mai corespundu? Confesiunile s'au consultatu, inșe de nicairi ministrul n'a primitu respunsul doritu.

Unu esecutoru de dare a mersu să esecveze o mōra de pe Dunare la Strigoniu. Luntriti'a lui inșe s'a resturnatu, și de siguru se nneacă în apa, de cumva proprietarul mōrei nu-l scotea. Dreptu resplata și multiamita apoi esecutorul esecvā numai decāt mōr'a.

La Borsecu sesonul de băi e la culme, și nimica nu inpedeca petrecerea buna a oșpeților, decāt numai ploile cele multe. Cu tōte aceste acolo s'au adunatu multi, mai ales de prin Transilvani'a, romāni și unguri. Music'a de dupa miēdfadi de multe ori se termina cu danțu, și concerte se arangēza odata de dōue ori pe seplemāna, nu de multu s'a datu și unu balu pentr'unu scopu filantropicu, care a produsu mai bine de 300 de fl.

Sciri din Romāni'a. *O convențiune* pentru stabilirea consulatelor și o convențiune de estradare între Itali'a și Romāni'a s'a subscrisu, precum cetimu în „Romānul”, în septemān'a trecuta la București, de cătra comitele Torielli ministrul Italiei și guvernul romānu. — *Di Ubicini*, cunoscutul filo-romānu, publica în „Romānul” niște epistole scrise în timpul primei sale caletorii în Romāni'a, în anul 1848, în momentul când revoluțiunea naționala făcea să se redice fruntea romāneșca. — *Dnii Alesandru Lahovari și N. C. Musceleanu*, esecutori testamentari ai repausatei Anica Musceleanu, au depusu la cass'a Societății de binefacere Elisabēta Dōmn'a sum'a de 4000 lei lasati prin testamentu spre a se împarți la persōne scapatate. — *La Iasi* s'a înființiatu o societate a lucratorilor tipografi sub numele de „Unirea”, care are dōue scopuri: ajutorul mutualu, economi'a lucratorilor. — *Verona a Radului Tōderu*, în comun'a Nueșōra, județul Muscelu, a nascutu unu baiatu avēndu cāte 6 degete la ambele māni și piciorē, și care se alla sānetosu. — *La Sinaia*, care încetul cu încetul a devenitu unu orașu frumosu, iērasi se vor vinde niște locuri de case. — *Regimentele de rosiori*, ni spune „Sportul”, au remontatu anul acesta caii lor din Transilvani'a; remontii sūnt în genere bunți, înblānțiti și fără asemenare superiori celor ce procura liferantii din stepele departate ale Russei. — *Birjarii din Galati* au încetatu „strike”-ul lor luni deminētia, și s'au supusu dispozițiunilor municipale. — *La Turnu-Severin* a începutu să graseze unu felu de cholerina, care în tōte țilele stinge cāte cinci-spre-dece vietii. — *Societatea „Concordia Romana”* organizēza o esposițiune naționala, care se va deschide la 1 septembrie; direcțiunea căilor ferate a acordatu transportarea gratis a produselor romāne ce se vor tramite pentru esposițiune. — *Di colonelu Voinescu* a plecatu la Washington și Rio Janeiro, spre a notificā guvernului Statelor unite și aceluia al Brasiliēi independința Romāniei.

Sciri din Dobrogea. *La Constantia*, la 29 iulie (10 august) a avutu locu punerea petrei fundamentale la casarmele ce se construiescu acolo de cătra ministrul de resboiu; sūnt a se construi trei casarme pentru infanteria și cavaleria. — *Comisiunile ocōlelor* pentru verificarea titlurilor de proprietate isi urmēza cu activitate lucrările; comisiunea centrala din Constantia va avē să esamineze și să verifice peste 100,000 acte de posesiune. — *O multime de bande bulgarești* a începutu să jefuiesca satele din graniti'a Bulgariei; s'a pornitu în contra lor 200 de soldati cavaleria și infanteria dela graniti'a, și tōți au fost prinși sēu pefugati; peste 130 de arme au fost gasite și secvestrate. — *Di R. Opranu*, prefectul județului Constantia, în timpul de când administrēza acel județu, a adunatu o colecțiune de pietre antice de o valōre sciintifica prețioșca, și le-a daruitu museului naționalu din București.

Sciri scurte. *La Simleu*, cu ocașiunea stabilirii statutelor „Reuniunii femeilor romāne selagene”, în 29 l. c. precum ni împartașese dl secretaru, se va ținē și unu concertu care se va încheiā cu petrecere de danțu. — *Dsiōr'a Elena Padure* din Brașov, angagiata la teatrul din Cernauti, a datu la 4 l. c. unu concertu la băile dela Valcele și a fost multu aplaudata. — *La Blasiu* s'a serbatu cu mare pompa jubileul de 50 ani al Maj. Sale, la liturgi'a a celebratu ēnsusi Esc. Sa mi-topolitul, care apoi a datu o mēsa pentru 70 de persōne. — *Vorbindu de a „trei'a universitate”*, „Tel. R.” țice, că încāt scie nu s'a scrisu nimica în pres'a nemaghiara în privința acēst'a; — ba a publicatu și „Familia” în nr. 55 unu articulașu intitulatu „A trei'a universitate”. — *La Clusiu* tumultul a spartu ferestile generalului Demel, pentru că cu ocașiunea iluminării din 17 l. c. și-a decoratu balecōnele numai cu stēguri austriace. — *La rangul de cadeti* s'au înaintatu dintre romāni dnii Alesandru Russu, Dimitrie Munteanu, Iuliu Bogdanu, Iosif Ioanovicu, Oscar Cristea, Constantin Mureșanu, George Macelariu, Iulian Brote, Aurel Predovicu și Nicolae Baila. — *Delegatiunile* dietelor austro-ungare se vor conchiamā pe 4 octombre la Budapesta. — *Deputatii din opositiunea moderata* ținu consvatuirii, pentru ca sub conducerea lui Senyey și Széll să se pōta intruni în o partida. — *Municipalitatea orasiului Pōsion* a ținutu o adunare, în care s'a decisu a esprime multiamita cătra Maj. Sa pentru ordinul d'a se înființia acolo universitatea a trei'a. — *Scrierile lui Kossuth* s'a tradusu și în limb'a polōna, inșe poliți'a austriaca a interțisu d'a le putē vinde și prin Galiti'a. — *Noul nunciu in Viena* are să fia Roncetti, actualminte nunciu la Munchen; numirea lui va urmā peste cāteva țile. — *Dōue actritie din Viena*, din teatrul Ronacher in Prater, s'au apucatu de peru în scena deschisa inaintea publicului, spre cea mai mare scandalisare a acestuia. — *Pater Horn*, pentru care diuaristic'a ungurēșca a facutu atāta sgomotu, fu dimisionatu din postul ce ocupase la claustrul ursulinelor din Sibiu. — *Tragerea loteriei in 21 august*: Budapesta 41, 49, 53, 63, 25; Linz 48, 2, 57, 8, 22; Triest 74, 21, 71, 7, 44.

Cronic'a lunei.

La Tunis erā p'aci să erumpa unu resboiu — între francesi și italieni. Caus'a conflictului fu concesiuinea de cale ferata, pe care ambele voiau s'o obțina, ma, spre a dā o greutate mai mare dorințelor lor, și francesii și italienii tramisera pe apele tunese niște vase pantfierate pentru apărarea intereselor lor; în fine, concesiuinea neputēndu-se acordā de odata amēndurora, beyul a dat'o italianilor. Dar și-a aprinsu paie 'n capu, căci francesii, posesorii Algirului, care zace în vecinētatea Tunisului, și cari pretindu că marea mediterana trebuie să devina o mare francesca, protestara energicu.

Resultatul protestului fu, că beyul a datu voia franceșilor să p^ota face unu canalu prin care lacul saratu s'ar legă cu marea. Inse la rëndul lor italianii nu se vor învoi, căci în actul lor de concesiune stă apriatu, că beyul nu p^ote acordă nici o linia de concurenția.

Imperatul Russiei, precum se scrie din Petersburg unui diuaru germănu, dⁱlele trecute a legatu o casatoria morgantica cu principess'a Dolgorukoff, dela care deja d^ensul are cinci prunci. Actul acesta s'a petrecutu în linise mare, în presintⁱa a trei martori, ministrii Adlerberg și Miljutin și adjutantul generalu Baranoff. Secretul pân'acuma s'a pastratu bine, de și casatori'a ac^eșt'a s'a așteptatu de multu. Moștenitorul de tronu și-ar fi datu învoirea cu condițiunea, ca fără scirea lui să nu se mai faca nici o schimbare ministeriala.

Cetinje, capital'a Muntenegrului, precum cetimu într'unu diuaru, are numai o mie și d^oue sute de locuitori, cari șed^u în o singura strada, de cari mai aparțin^u unele case laterale. Edificiile de frunte s^unt: palatul principelui, otelul, cladirea ministerielor și manastirea, care totu-odata e și șc^ola pentru fete. Palatul principelui e mai micu decăt cas'a unu industriașu de stare buna dela noi; acesta e unu edificiu lungurețu evadratu, pe frontul de frunte cu optu, de ambele părți cu câte șese ferestⁱ; în etagiu are și balcon unde principess'a petrece serile. Principele este foarte iubit^u în Muntenegru; s^er'a el se așed^a la umbr'a celor trei tei cari se afla de vr'o suta de pasi de palatul seu, fum^eza acolo și converssa cu cei din giurul seu; decă cineva trece pe acolo, îl opresce și începe a vorbi cu d^ensul. Ministeriele t^ote se afla într'unu edificiu, și este unu ministeriu care are unu personalu numai de trei ênsi, totusi lucrurile curgu bine, anul trecutu toti locuitorii și-au plăt^utitu dărilor. D^ora vor fi mai mici decăt pe la noi.

Olle Bull, renumitul artistu în violina, a încetatu din vi^etⁱa la Bergen din Norvegi'a. D^ensul a fost de 70 ani, și cu arcul seu a storsu aplausele a d^oue lumi. În etate de 16 ani deja d^ensul a datu concertu și fu numitu suplinitoru de directoru al academi^ei musicale în Christiania. De acolo, la 1827, d^ensul plec^u în lume, d^ondu concerte și fac^endu-si unu renume ca Paganini, pe care îl imit^u, pe care îl și întrec^u în bravur'a tehniceⁱ, nu inse și în simțire. A jucatu în t^ote orașele mai mari ale Europei, precum și în America, de unde s'a rentorsu bolnavu, s'a așed^utu în orașul seu natalu, unde a și muritu.

D^oue ôue 5175 franci. D^oue ôue de pasere s'au v^endutu dⁱlele aceste la Edinburg pe pretul fabulosu de 5175 franci. Cumperatoru este lordul Lilford și ôuele s^unt de unu soi^u de alca (Blotus impenis) care se credea stinsa înca din anul 1842. Acesta este pretiul cel mai urcatu, observa diuarele din Scoțⁱa, ce s'aru fi oferitu vre-odata pentru o achisițiune de felul acesta, escept^undu cu t^ote aste unu ou de moa care în 1865 a fost plăt^utitu de unu amatoru de ornithologia cu 5000 franci.

F^ometea în Asi'a. Dupa unu raportu vrednicu de cređutu, numarul mortilor de f^ome și de b^ole provenite din f^ome s'ar urc^u la 10,000. Partea cea mai mare, adeca vr'o 9500 victime aparțin^u, poporațiunii musulmane. Se atribue ac^eșt'a proporțiune considerabila de victime printre musulmani neprevederii lor, căci nu adunaseră la timpu provisiuni precum și puținei îngrigiri date bolnavilor lor din caus'a lipsei de mijl^oce. Timpu îndelungatu nefericitii s'au nutritu cu lapte și cu foi de macu; dupa ce li-au muritu vitele, au mâncatu i^erba.

Fondatoru diuariului „Kladderadatsch“, librariu A. H. Hoffmann, a muritu la Berlin. „Kladderadatsch“ este cel mai vestitu diuaru umoristicu germănu, pe care l'a fondatu la 1848, cu diuaristu David Kalisch

și cu desemnatoru Vilelm Scholtz. Acesti din urma au muritu de multu, și i^eta acuma și d^ensul li-a urmatu. „Kladderadatsch“, unu originalu product^u al umorului berlinesu, este foarte resp^unditu, și a devenitu o adeverata putere în diuaristica.

Regin'a din Siam a muritu și înca într'unu modu foarte tragicu. În n^optea de 1 junie, regin'a și copilul ei, plec^ura din locul lor de petrecere să întimpine pe regele în palatul seu de i^erna la Bau-Pa-Ju. Caletori'a se facea pe riul Monan, și când er^u p^oaci să ajunga la locul doritu, yachtul în care se afl^u regin'a cu fiul ei se lovi de unu vaporu. Yachtul se cufund^u îndata, și regin'a, fiul ei și mai t^ote pers^onele cari se aflau pe bordu, se înec^ura. Când regele afl^u despre ac^eșt'a catastrofa, leșin^u înaintea curtii sale.

Sciri straine. Din Petersburg se scrie, că între cabinetul de acolo și cel din Viena se trat^eza cestiunea d'a acordă Bulgarilor deplin'a lor independenția. — *Domul în Köln* în fine e gata; cladirea acestui edificiu monumentalu s'a începutu înainte de 632 ani, la 14 aug. 1248 i s'a pusu fundamentul. — *La Kiew* înainte cu câteva dⁱle s'au condamnatu 21 de nihilisti, doi din ei fure sp^endurati, ceilalti condamnati la închis^ore de 20—15 și 10 ani. — *Soci'a lui Lesseps*, claditorul istmului dela Panama, a nascutu unu copilu; parintele e de 75 ani. — *Freycinet*, ministrul președinte al Franței, pronunți^undu unu discursu în consiliul generalu dela Montaubau, a dⁱsu: „Vom caută necontenit a conserv^u pacea“. — *La Filipopole* au sositu de cur^end cinci oficeri rusi superiori, sub pretestu de a redic^u în diferite locuri ale Rumeliei orientale monumente de amintire pentru ultimul resboiu; de faptu inse este vorb^a de ocuparea în regula a tuturor înaltelor funcțiuni militare. — *Aleco Vogorides*, guvernatoru Rumeliei orientale, petrece înca la Constantinopolu, unde — precum se dⁱce — discuta cu P^ort'a întrebarea d'a transform^u Rumeli'a orientala într'unu princip^utu vasalu, spre a pune astfel pentru câțiva ani unu capetu sforti^orilor de unire cu Bulgari'a; principele domnitoru al noului statu ar fi d^ensul. — *Din Alban'i'a* se scrie, că este falsa scirea cumca cladirea consulatului grecu din Prizrend ar fi fost aruncata în aeru prin o mină; declarațiunea independenției Albaniei nu mai este decăt o cestiune de timpu. — *Guvernul grecu*, pe lângă cele 80 tunuri de cari dispune, a mai comandatu 16, cari trebuie să fia predate până la 28 septembrie. — *Generalul Gonzales* a fost alesu președinte al republicei mexicane; pe când inse el se afl^u în balconu spre a primi ovațiunile mulțimei, s'a facutu încercarea de a-l omori; în Mexico s'au și facutu tulburări, și numarul rescolăților creșce. — *O invalmasi^ela electorala* la Guadalajara în Mexico a causatu m^ortea la trei-d^eci de pers^one. — *Oficiarii germani* cari au primitu să m^erğa în Turci'a, neav^endu încredere în finacele aceluⁱ statu, au cerutu ca guvernul germănu să le garanteze plat'a lunara; dar guvernul germănu li-a refusat^u cererea; oficiarii nu vor plec^u, până ce P^ort'a nu-i va asigur^u. — *Guvernul chinez^u* a decisu să num^esca pentru Roma și pentru Viena unu ambasadoru comunu, care va șed^e i^ern'a în Roma și v^er'a în Viena. — *Congresul internationalu literaru* s'a deschis^u dⁱlele trecute la Brusela. — *Principiele Bulgariei*, înainte de a se înșor^u, a socotitu, că va fi bine să-si faca o casa, unde să-si duca mir^es'a. deci a chiamatu unu architectu din Viena, care să-i faca planul unui palatu în Sofia. — *Turci'a* a declarat^u că va ced^u Muntenegrului teritoriul Dulcigno, inse fără Gruda și Dinoșu.

Proprietaru, redactoru resp^undiatoru și editoru :

IOSIF VULCANU.